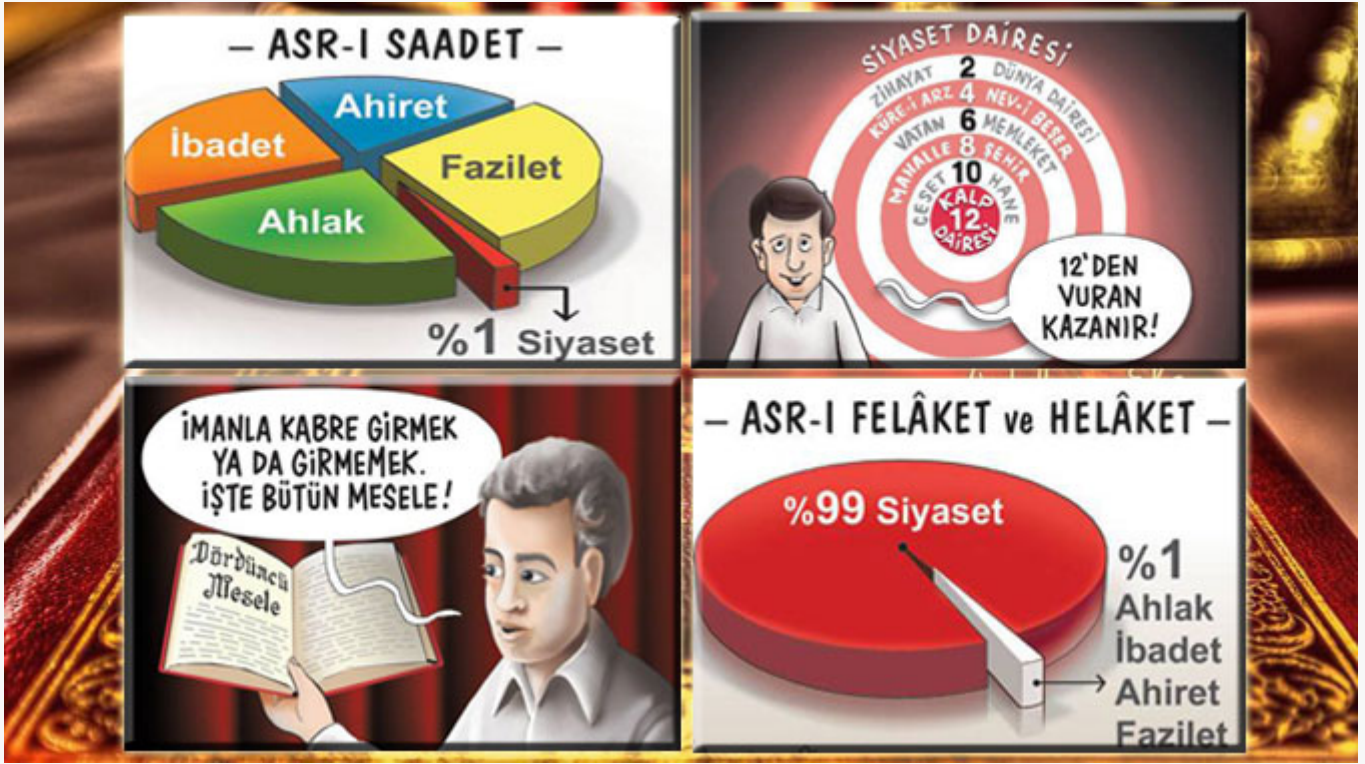


Risale-i Nur'un mühim bir düsturu: "Eûzü billahi mine's-şeytani ve's-siyaseti"



Bediüzzaman Hazretleri, Risale-i Nur yoluyla Kur'ânî mesleklerin en sağlam ve en selâmetlisini bizlere sunmuştur. Enbiya ve Sahabe mesleğinin bir cilvesi olan ve "ac, fakr, şefkat ve tefekkür"den oluşan Risale-i Nur mesleğinin "ihlâs, uhuvvet, tesanüd, sadakat, takva, istiğna, fedakârlık, siyasete girmemek ve müsbet hareket..." gibi birçok düsturları vardır. Bediüzzaman Hazretlerinin "'Eûzü billahi mine's-şeytani ve's-siyaseti' diye bir düsturumuz vardır"1 dediği, yani siyasete girmemek düsturu da, Nur Talebelerinin göz ardı edemeyeceği ve sadakatle uyacakları bir düsturdur.

Evet, "biz bir cemaatız. Hedefimiz ve programımız evvelâ kendimizi, sonra milletimizi idam-ı ebedîden ve daimî, berzahî haps-i münferidden kurtarmak ve vatandaşlarımızı anarşilikten ve serserilikten muhafaza etmek ve iki hayatımızı imhaya vesile olan zındıkaya karşı Risale-i Nur'un çelik gibi hakikatlarıyla kendimizi muhafazadır"2 diyen Üstad Bediüzzaman Hazretleri, "Risale-i Nur şakirdlerinin, mümkün olduğu kadar, siyasete ve idare işine ve hükûmetin icraatına karışmamak bir düstur-u esasîleridir. Çünkü hâlisane hizmet-i Kur'ânîye, onlara her şeye bedel kâfi geliyor. Hem şimdi hükmeden öyle kuvvetli cereyanlar içinde siyasete girenlerden hiçbir kimse, istiklâliyetini ve ihlâsını muhafaza edemez. Her halde bir cereyan onun hareketini kendi hesabına alacak, dünyevî maksadına âlet edecek, o hizmetin kudsiyetini bozacak"3 ifadeleriyle bu düsturun hassasiyetini belirtmiştir.

Bediüzzaman Hazretleri, "siyasetten içtinap" düsturuyla kastettiği en mühim mânâlardan biri olan "parti kurmak ve bu yolla idarî kadroları ele geçirip, tepeden inmecî bir tarzla dine hizmet etmeye çalışmak" anlayışıdır ki, bunu reddetmektedir. "İslâmiyet güneşi, yerdeki ışıklara âlet ve tabî olamaz ve âlet yapmak İslâmiyetin kıymetini tenzil etmektir; büyük bir cinayettir"4 diyen Bediüzzaman Hazretleri, bu tarzı hiçbir zaman tasvip etmemiştir. Bunun yegâne sebebi ise, "çok zamandan beri terbiye-i İslâmiye zedelenmesiyle ve şimdiki siyasetin cinayetine karşı dini siyasete âlet etmeye mecbur olunacağıdır."5 Bu durum ise, "umumun mal-i mukaddesi olan dini, inhisar zihniyetiyle kendi meslektaşlarına daha ziyade has göstermekle kavi bir ekseriyette dine aleyhtarlık meyli uyandırmakla nazardan düşürmek"6 tehlikesini netice vermektedir. Hâlbuki bu zamanda şiddetli cereyanlara karşı koyabilecek ve "küfr-ü mutlak cereyanını durduracak, yalnız Risale-i Nurdur. Siyaset, diplomatik, bu vazifeyi göremez."7 "Çünkü bu gaflet zamanında hususan tarfıgîr mefkûreler sahibi, her şeyi kendi mesleğine âlet ederek hatta dinî ve uhrevî harekâtını da o dünyevî mesleğe bir nevî âlet hükmüne getiriyor. Hâlbuki hakaik-i imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye âlet olamaz." 8

"Eûzü billahi mine's-şeytani ve's-siyaseti"nin bir başka mânâsı da, Bediüzzaman Hazretlerinin, menfaat üzerine dönen ve ucu ecnebîde olan ve dinsizlik, ırkçılık, tarafgirlik, menfaatçilik, ahlâksızlık, hile, zulüm ve istibdatçılığa âlet olan şimdiki

siyasetin zararlarına karşı başta ehl-i iman olarak bütün insanlığın muhafazasını istemesidir. Bediüzzaman bu menfi siyasetten kaçınırken; müsbet siyaseti, yani “dine hizmetkâr olan ve hürriyeti esas alan siyaseti” reddetmemiştir ve “yüzde biri siyasete müteallik” 9 olan dinimizin, siyasete bakışını da ortaya koymuştur. Bu yüzden “Demokrat namında hamiyetli Ahrarlar, yani hürriyetperverler, onların muvaffakiyetlerine çok duâ ediyorum”¹⁰ diyerek, “Demokrat misyona” destek olmuştur.

Evet “bizim siyasete bakmamıza mecburiyet-i kat’iye olduğu zaman, vazifemiz siyaseti dine âlet ve dost yapmaktır.” Bu noktada, Nur Talebeleri her alanda olduğu gibi, siyaset alanında da Risale-i Nur’un sönmez ve söndürülemez ölçü ve hakikatlerini sunmakla vazifelidirler. Bu durum ise, ‘siyasetten içtinab’ düsturuna muhalif düşmez. Çünkü “Eski Said’in siyasete temas eden Hutbe-i Şamiye dersinin (onun yerine) tercümesi yazıldı.” ¹¹ ve “Siyasî Tespitler ve Beyanat ve Tenvirler” gibi eserler de bu vazifenin icrası için yazılmış birer rehber olarak önümüzde durmaktadır.

Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin, “Evvel âhir tavsiyemiz; tesanüdünüzü muhafaza; enaniyet, benlik, rekabetten tahaffuz ve itidal-i dem ve ihtiyatıdır.” ¹² mânâları şumulünde, Risale-i Nur mesleğinin bütün düsturlarını ciddiyetle uygulamak ve yaşamak bütün Nur Talebelerinin hedefi ve derdi olmalıdır. Çünkü bütün düsturların kendi makamında riyaseti vardır. Risale-i Nur, “Eûzü billahi mine’ş-şeytani ve’s-siyaset’ düsturuyla, bütün Nur Talebelerine Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin şu mektubunu hatırlatmalıdır: “Aziz, sıddık kardeşlerim! Sakın sakın, dünya cereyanları, hususan siyaset cereyanları ve bilhâssa harice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın. Karşınızda ittihad etmiş dalâlet fırkalarına karşı sizi perişan etmesin. Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında, selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran, bu memlekette, Risaletü’n-Nur dairesine sadakatla girenlerdir.”¹³ Evet, maalesef bu zamanda, “o derece ahlâk bozulmuş ve metanet ve sadakat kaybolmuş ki, ondan, belki yirmiden birisine itimat edilmez. Bu acip halâta karşı çok fevkalâde sebat ve metanet ve sadakat ve hamiyet-i İslâmiye lâzımdır; yoksa akim kalır, zarar verir. Demek, en halis ve en selâmetli ve en mühim en muvaffakiyetli hizmet Risale-i Nur Şakirtlerinin daireleri içindeki kudsi hizmettir.” ¹⁴

‘Eûzü billahi mine’ş-şeytani ve’s-siyaset’ düsturunun bir önemli sebebi ve çıkış noktası da, İslâm Deccalı olan Süfyandır. Evet, Üstad Bediüzzaman Hazretleri “Peygamber Efendimizin (asm) o zamana yettiğiniz zaman, siyaset canibiyle onlara galebe edilmez; ancak manevi kılıç hükmünde i’caz-ı Kur’ân’ın nurlarıyla mukabele edilebilir”¹⁵ tavsiyesine mûraatla, “siyaset yoluyla dine hizmet hissini taşıyordum. Fakat bu andan itibaren dünyadan tamamen yüz çevirdim. ‘Eûzü billahi mine’ş-şeytani ve’s-siyaset’ yani ‘Şeytandan ve siyasetten Allah’a sığınırım’ düsturuyla kendi ruhi âlemime daldım.”¹⁶ diyerek meselenin odak noktasını nazarlara sunmuştur.

Bu düsturun bir başka sebebi de şudur: “Saltanat-ı dünyeviye aldaticıdır. Âl-i Beyt ise, hakaik-i İslâmiyeyi ve ahkâm-ı Kur’âniyeyi muhafazaya memur idiler. Hilafet ve saltanata geçen, ya Nebi gibi masum olmalı veyahut Hulefa-yı Raşidîn ve Ömer İbn-i Abdülaziz-i Emevî ve Mehdi-i Abbasî gibi hârikulâde bir zühd-ü kalbi olmalı ki aldanmasın. Saltanat-ı dünyeviye Âl-i Beyte yaramaz, vazife-i asliyesi olan hıfz-ı dini ve hizmet-i İslâmiyeti onlara unutturur.”¹⁷ “Bu ehemmiyetli sırdandır ki, din düsturlarının bir hâdimi olmak cihetinde güneş gibi imanlar taşıyan bir kısım sahabeler ve onlara benzeyen mücahidînden, selef-i sâlihînden başka siyasetçi, ekserce tam müttaki dindar olamaz. Tam ve hakikî dindar, müttaki olanlar siyasetçi olmazlar. Yani maksad-ı aslî siyasetini yapanlarda, din ikinci derecede kalır, tebaî hükmüne geçer. Hakikî dindar ise; ‘bütün kâinatın en büyük gayesi ubudiyet-i insaniyedir’ diye siyasete aşk-ı merak ile değil; ikinci üçüncü mertebede onu dine ve hakikata âlet etmeye—eğer mümkünse—çalışabilir. Yoksa bâki elmasları, kırılacak âdi şişelere âlet yapar.”¹⁸

Dipnotlar:

1- Emirdağ Lâhikası 44. 2- Şuâlar 365. 3- Age. 362. 4- Hutbe-i Şamiye 52. 5- Emirdağ Lâhikası 386. 6- Divan-ı Harb-i Örfî, s. 24. 7- Hizmet Rehberi 40. 8- age. 56. 9- Divan-ı Harb-i Örfî. 10- Emirdağ Lâhikası 271-426. 11- Hutbe-i Şamiye 53. 12- Şuâlar 312. 13- Sikke-i Tasdik-ı Gaybi 280-281. 14- Hizmet Rehberi 197. 15- Tarihçe-i Hayat 233. 16- Şuâlar 773. 17- Mektubat 100. 18- Emirdağ Lâhikası 57.